

**A MAGYAR REFORMÁTUS PRESBITERI SZÖVETSÉG 10. NEMZETKÖZI
PRESBITERI KONFERENCIÁJÁNAK
ÁLLÁSFÖGLALÁSA**

**Nagykőrös, Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Kar 2001. június
25-29.**

A Magyar Református Presbiteri Szövetség 2001. június 25-29. között Nagykőrösön, a Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Karának épületében "A gyülekezet mint család - a család mint gyülekezet" címmel tartotta meg 10. Nemzetközi (Kárpát-medencei) Presbiteri Konferenciáját 6 országból, több mint 60 egyházközségből érkezett mintegy száz fő részvételével. Az elhangzott előadásokat és hozzászólásokat figyelembe véve a konferencia tanulságait a következőkben lehet összefoglalni:

1.) A 2000. évi 9., Debrecenben tartott konferencia tanulságai között fogalmazódott meg, hogy ahhoz, hogy a megszületendő gyermek a társadalom, a nemzet javára éljen, családba kell születnie, sőt már a gyermekvállaláshoz is kell az anya számára az a biztonság, hogy gyermekét óvó, védő, nevelő közösség fogja körülvenni. Ahol ez nincs meg a vérszerinti családban, ott ezt a szerepet a gyülekezetnek kell részben felvállalnia, részben segíteni kell a vérszerinti családot, hogy mindinkább el tudja látni feladatát. Ez a gondolat adta az indítékot a 10. Konferencia témájának kiválasztására.

2.) A gyülekezet, mint család bibliai alapjai már az Ószövetségben megjelennek a "háznép" fogalomban (pl. a nyugalom napjára vonatkozó parancsolatban), de legteljesebben az Újszövetségben, Jézus azon kijelentésében nyilvánul meg, amikor azt mondja: "Aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát, az nékem fitestvérem, nőtestvérem és anyám" (Mt 12,46). Ezzel Jézus ugyanis a vérségi köteléken alapuló családmódellet fölé emel egy új, mennyei Atya központú családmódellet, ahol nem a férfi a családfő, hanem maga az Isten. Az újszövetségi korban a "háznép", a ház, ahol a "háznép" tagjai összejönnek, egyben a gyülekezet magja is.

3.) Az ilyen közösség elégti ki az ember őseredeti közösségigényét. Ez a szenvedést is hordozni képes, erős közösség, amelyben a fájdalmak és örömek megoszthatók, ami által az öröm megkétszereződik, a fájdalom és a gond megféleződik. Ezek a közösségek jól működő és kiterjedt személyes kapcsolatrendszert, közös célkitűzést és a generációk együttműködését is jelentik.

4.) Az isteni terv szerint a vér szerinti család is ilyen nem vér szerint szerveződő család, vagyis gyülekezet. Ez azonban bűneink miatt nem tud megvalósulni, ezért a vérszerinti családok maguktól nem tudnak gyülekezetté válni, és így előbb-utóbb válságba kerülnek. A válság megoldása pedig a váltság (Ravasz László). Ezért lelkészként, presbiterként, gyülekezetként, egyházként azon kell munkálkodnunk, hogy a családi válságok a váltság, vagyis Jézus Krisztus megváltó munkája nyomán megoldódjanak, vagy már be se következzenek.

5.) Mi a feladatunk tehát? Tudva azt, hogy a magunk, vagy a társadalom erejéből csak fájdalomcsillapítás, ideig-óráig való javulás telik, mi ebben csak Jézus Krisztus, az áldott Orvos segítő társai lehetünk.

- ha mindenkinek mindenk leszünk, vagyis különféle korú, társadalmi, gazdasági, képzettségi helyzetű emberekhez igazítjuk missziói munkánkat,

- missziói munkánkban engedjük, hogy a Szent Lélek munkálkodjék rajtunk keresztül, hogy a halottak megelevenedjenek, a válságok megoldódjanak,

- ha a nagy közösségen belül engedjük, sőt segítjük különböző típusú és feladatú kis közösségek kibontakozását, mindig ügyelve arra, hogy a nagy közösség alkalma, az istentisztelet a középpontban maradjon, és az a kis közösségek, generációk találkozási alkalma is legyen, hogy a gyülekezetből senki ki ne szakadjon.

6.) Mit jelenthet ilyenformán a gyülekezet a vér szerinti család számára?

Mindenekelőtt

- megerősítést, biztonságot, különösen, ha az egész család be tud épülni a gyülekezetbe,
- a feltöltekezés helyét,
- iránymutatást, tanácsot az élet szent és profán (hétköznapi) dolgaiban egyaránt,
- a válságok megelőzésének lehetőségét,
- a válságba jutottak talpraesítését,
- a másokat segítő, befogadó családok kinevelődését.

7.) A konferencia több gyülekezet tapasztalatát összegyűjtve az előzőek megvalósulása érdekében a konkrét feladatokat látja megvalósítandónak:

7.1.) Missziói jellegű tevékenységekben:

- nyitott ajtós missziói házak, ahol Isrentől távollevők Isten közelébe kerülhetnek,
 - az alapfogalmakat, a keresztyénség alapértékeit és a Bibliát megismertető bibliaiskolai ("preevangélizációs") alkalmak,
 - közös munkaalkalmak, akár kifejezetten termelési célokra, különösen ott, ahol munkanélküliség van, amelyek bevételei a megélhetést biztosítják a kívülállók számára, de egy részük vissza is fordítható missziói célokra,
 - a képzettségi színvonalhoz illeszkedő ismeretterjesztő, kulturális és rekreációs alkalmak (értelmiségi klub, kirándulások, énekkar, gyógytorna, nyelvismereti, számítástechnikai stb. körök ill. alkalmak)

7.2.) Diakóniai tevékenységekben:

- testi ápolás, gondozás,
- lelki (pszichés és spirituális) ápolás, gondozás,
- pedagógiai, nevelési, életvezetési tanácsadás.

8.) Személyi feltételek

- Szükséges olyan közösségvezetők (animátorok) képzése, akik nem felülről és kívülről, hanem belülről irányítják a közösséget, vagyis belülről segítik, hogy a közösség tagjai maguk ismerjék fel a képességeikhez, adottságaikhoz legjobban illő feladatokat és így önkéntesen és nem utasításra végezzék azokat, egyidejűleg együttgondolkodó közösséggé is formálódjanak.

- Szükséges diakónusok további képzése és munkába állítása, akik végzik a szakképzettségüknek megfelelő diakóniai munkát, de abba bevonják a gyülekezet erre a célra odaszánt életű tagjait, nevelik őket, tudva azt, hol vannak a korlátok, mikor kell a segítségre szoruló speciális szakemberhez irányítani. Ennek keretében érdemes gyülekezeti munkásokat arra felkészíteni, hogy hidat képezzenek minden tekintetben a beteg, kórházi ápolat és a sokszor a beteg számára más nyelven beszélő egészségügyi szakszemélyzet között.

- Szükséges olyan, lelkigondozásra alkalmas személyeket kiképezni, kinevelni (lelkipásztorokat, presbitereket), akik segítik egymást is megóvni a kiégéstől, a testi-lelki kifáradástól és segítik megújulásukat.

Mindezeket össze is foglalva hangsúlyozni kell, hogy gyülekezeteinkben meg kell valósítani a közteherviselést, amint az egészséges családokban történik is, mert ha ezt egy ember, vagy kevesek végzik, akkor az a munka - legyen az misszió vagy diakónia vagy más - be is szűkül, hisz a munka mindig sok és a munkás mindig oly kevés.

8.2. Műszaki feltételek

A konferencia - figyelemmel az örvendetesen megnőtt templomépítésekre is - foglalkozott a több funkciós templom/gyülekezeti ház kialakításának elveivel is. Ezzel kapcsolatban az alábbi megállapításokkal értett egyet:

- Az élet hívja életre az életteret. Az Isten nem élettelen épületben lakik, hanem bennünk kíván lakozást venni és a templomban ilyen emberekből álló közösség kap életteret.

- Az első engedélyt a templomépítésre az Istentől kell kérni, amint azt Dávid is tette.
- A templom középpontjában a hallható és a látható ige hirdetése álljon, de a kisközösségek otthonainak együttes otthonaként adjon életteret a kisközösségeknek, a befogadó közösségeknek is ill. szükség esetén a gyülekezet missziói munkáját segítő létesítményeknek is: iskola, öregotthon, stb.
- Jóllehet az istentiszteleti helynek nem elsődleges feladata, hogy esztétikailag is megfelelő legyen, de a templom külső megjelenése maga is missziói feladatot teljesíthet: jöjj be, találj meg a megnyugvás, a megpihenés és a megbocsátás helyét. Ezt lehet "épületmisszióknak" nevezni.
- Az épület tervezéséhez - a teljesség igénye nélkül - az alábbi szempontok figyelembe vételét tartja fontosnak a konferencia:
 - A templomtér kapja a legnagyobb hangsúlyt.
 - Legyen meg a közvetlen vizuális és akusztikai kapcsolat az Ige hirdetője és hallgatója között.
 - Ünnepeles alkalmakra (keresztelő, esküvő, konfirmáció, stb.) legyen megfelelő bevonulási útvonal kialakítva.
 - Az Úr asztala megközelítése és az onnan való eltávozás zavarmentesen legyen megoldható.
 - A kisgyermekes édesanyák gyermekeikkel közvetlen vizuális és közvetett akusztikus kapcsolat révén részesei lehessenek az istentiszteletnek.
 - A vonatkozó állami előírásokat (mozgáskorlátozottak közlekedése, a helyiségek biztonságos kiürítése, egyéb tűzvédelmi előírások, biológiai szükségletek kielégítésének lehetősége, stb.) meg kell tartani.
 - A templomhoz kapcsolódva olyan beszélgető teret kell kialakítani, hogy istentisztelet után a gyülekezet tagjai közvetlen beszélgetéseiket ebben a térben és ne az utcán bonyolítsák le.
 - A lelkészlakás a templom mellett épüljön, de biztosítsa a lelkész család számára az intimitást és a gyermekneveléshez szükséges életteret.
 - A templom tervét lehetőleg olyan készítse, aki a gyülekezetet belülről ismeri, de legalábbis gyakori megbeszélést folytasson a lekipásztorral, a prebitériummal, sőt a gyülekezet tagjaival is. Ezért a pályázat - templomépítés esetében - nem látszik megfelelő megoldásnak.

A konferencia külön tanítást kapott az orgona megválasztásáról és elhelyezéséről, amelyben hangsúlyt kapott, hogy az orgonaa lehetőleg sípos orgona legyen, továbbá, hogy a Kárpát medence református gyülekezeteinek tulajdonában "családi vagyongként" a magyar művelődés és kultúra jelentős történelmi és tárgyi emlékei vannak, amelyekért elsősorban a presbitériumok a felelősek. A konferencia állást foglalt a még meglévő minden egyházművészeti és egyházzenei érték megvédése mellett.

9.) A konferencia foglalkozott azzal, hogy miként válhat befogadóvá a gyülekezet azok számára, akiket bűneik és bűneink, szeretetlenségünk miatt kirekesztünk, vagy kirekesztenénk: alkoholistákat, drogosokat, vagy etnikailag tőlünk eltérőket: cigányokat, románokat, szerbket, stb. Ezzel kapcsolatban a konferencia a következőket tanulta:

- Az egymás befogadásának célja az önazonosság hiányunk miatt felépült falak lebontása. Ha tudatára ébredünk saját bűnös voltunknak és ha el tudjuk fogadni, hogy minket Jézus Krisztus elfogad úgy, amint vagyunk, sok bűn alatt, akkor be tudjuk fogadni a kirekesztetteket is, akik bár szintén bűnösök, de Jézus Krisztus értük is meghalt.

- Tudnunk kell, hogy a drog vallásos élményt helyettesít az identitás hiánya miatt önazonosságukat keresőknek, akik a mi normáink ellen láznak. Ezért szükséges, hogy Isten előtt megvizsgáljuk, hogy normáink helyesek-e, mi magunk megtartjuk-e azokat és akkor

megváltozhatnak a devianciáról alkotott fogalmaink, erősödik saját önazonosság-tudatunk és ez vezethet a kirekesztettek befogadásához és gyógyulásához.

10.) Amint arra már utaltunk, a család akkor válik gyülekezetté, ha annak feje a mennyei Atya. Ehhez hitre kell jutnunk, amelynek fokozatai lehetnek: a megtapasztalt, a kötődő-, a kereső- és az önálló hit. A családnak ezeken a fejlődési lépéseken kell átsegíteni tagjait, tudva azt, hogy Istennek van hatalma ezeket a lépcsőket átugrani. A nevelés során a gyermekek számára az elfogadottságról, a megbocsátásról, az ünnepek örömről és a kötelesség-teljesítés szükségességéről kell életünkkel és szavainkkal példát adni ill. bizonyosságot tenni. Ebben az apának éppen olyan fontos, de sajátosan más szerepe van, mint az anyának: ki kell jelölni az óvó korlátokat, meg kell teremteni a korlátokon belüli érzelmi biztonságot. Szavaink és tetteink eltérő volta a gyermekben komoly konfliktusokhoz vezet.

A gyülekezet jellegű család befogadó család, de ezt különösen fontos fontos Isten napi vezetése mellett végezni.

11.) A konferencia az előbbieken alapján az alábbi gyakorlati javaslatokat teszi:

a. Legyen minden évben egy, a május 15-höz, a családok nemzetközi napjához közelebb eső vasárnapon országos imanap a családokért. Ezügyben a Presbiteri Szövetség tegyen javaslatot egyházunk felső vezetésének, konkrét lebonyolítási javaslattal.

b. Szorgalmazza a Szöveetség családi hétvégék, családi találkozók bevezetését. Vegye ezt fel minden területi szervezet 2002. évi munkatervébe, felhasználva ennek a konferenciának az anyagát, melyet kívánatos lenne mielőbb minél többeknek kézbe adni. Legyen alkalom a családok időszerű problémáinak megbeszélésére, családsegítő tanácsadásra, bevonva ebbe egyházunk házasság- és családsegítő szolgálatát, valamint a helyi erőket is.

c. Teremtsünk lehetőséget a családok közös kikapcsolódására, testi-lelki elcsendesedésükre, pihenésükre.

d. Presbiteri bibliaórákon legyen alkalom presbiteri családok egészének, örömeiknek, gondjaiknak a megismerésére, segítsük tanácsokkal egymást, hogy egyre inkább házi gyülekezetté válhasson minden presbiter család.

e. Megvizsgálásra ajánljuk - nemzetközi tapasztalatok alapján - olyan templomi családi istentiszteletek megtartását, ahol családok végeznek liturgikus szolgálatot, tesznek bizonyosságot.

f. A magyarországi rádiós beszélgető körök mintájára alakuljanak családi beszélgető- és imaközösségek.

g. Célszerűnek látja a konferencia és javasolja a Presbiteri Szövetségnek, hogy szervezzen külön konferenciát a mai magyar református templomépítészet tárgyában.

12.) A konferencia köszönetet mond a vendéglátó főiskola főigazgatójának és minden kedves munkatársának, a nagykőrösi egyházközség lelkipásztorainak, orgonistáinak és minden kedves munkatársának azért, hogy a konferenciát szép és szerető környezetben, kulturált körülmények között tarthatta. Külön is köszönetet mond az orgonazenés áhítatért.

Hálát ad a konferencia az előadókért, az áhítatokat tartó lelkipásztorok szolgálatáért és köszöni lelkiismeretes és magas színvonalú munkájukat, életükre Isten áldását kéri.

Megköszöni a Parókia internet-portál szerkesztőjének, hogy a konferenciáról naponta képes, írásos és hanganyag készült és került fel a világhálóra.

Végül köszönetet mondanak a résztvevők a Presbiteri Szövetség munkatársainak, az önkéntes segítőknek, akik a konferenciát előkészítették és lebonyolítását zökkenőmentesen végezték.

Mindenek felett azonban legyen dicséret, dicsőség és hálaadás Istenünknek, Aki mindezt lehetővé tette.